

HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ

ENGELLİ ÖĞRENCİLER İÇİN SINAV YÖNERGESİ

(11.01.2017 tarih ve 2017-001 nolu Senato Karar)

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Amaç

Madde 1. Bu Yönergenin amacı, Hasan Kalyoncu Üniversitesinde kayıtlı engelli öğrencilerin engellerine bağlı özel gereksinimlerinden dolayı, öğrenimleri süresince sınavları hakkında öğretim elemanları ve öğrencileri bilgilendirmek, yapılacak çalışmaları belirlemek ve tanımlamaktır.

Kapsam

Madde 2. Bu Yönerge, engelli öğrencilerin vize, final, uygulama ve diğer tüm sınavları öncesinde, sırasında ve sonrasında öğretim elemanlarının ve engeli olan öğrencilerin etkinliklerini kapsamaktadır.

Dayanak

Madde 3. Bu Yönerge, Yükseköğretim Kurulu Özürlü Öğrenci Komisyonu'nun, yükseköğretim kurumlarında engelli öğrencilerle ilgili yürütülen ara sınavlar ile final sınavlarına ilişkin 21/01/2010 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul Kararında değişiklik yapılmasına ilişkin teklifi 25/08/2011 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul toplantısında alınan 09/09/2011 tarihli B.30.0.EÖB-199-5964 sayılı karar doğrultusunda hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 5. Bu Yönergede geçen;

a. Ders Sorumlusu: Engelli öğrencilerin alacağı/almış oldukları söz konusu dersin sorumlusu olan Hasan Kalyoncu Üniversitesi akademik birimlerinde görevli öğretim elemanı veya elemanlarını,

b. Gözetmen: Sınav sırasında sınavların planlandığı gibi ve zamanında yapılmasını sağlamakla sorumlu olan, o dersi yürüten ders sorumlusu ve engelli öğrenciye destek veren Hasan Kalyoncu Üniversitesi akademik birimlerinde görevli öğretim elemanını,

c. Engelli Öğrenciye Destek: Hasan Kalyoncu Üniversitesi akademik birimlerinde öğrenim görmekte olan engelli öğrencilere sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında öğrencinin sınavlarının ayrımcılığı ortadan

kaldırmak için özel gereksinimine göre (fiziksel engel, görme engeli, işitme engeli ve/veya yazı yazmasını uzun süre oturmasını engelleyen bir fizyolojik ya da bedensel engel vb.) uygun olarak düzenlenmesi ve sınavların düzgün işleyişi ile ilgili olarak sunulan gerekli desteği,

d. Engelli Öğrenciye Destek Veren Görevli: Hasan Kalyoncu Üniversitesi akademik birimlerinde öğrenim görmekte olan engelli öğrencilere sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında öğrencinin sınavlarının ayrımcılığı ortadan kaldırmak için özel gereksinimine göre (fiziksel engel, görme engeli, kaybı, işitme engeli ve/veya yazı yazmasını uzun süre oturmasını engelleyen fizyolojik ya da bedensel engel vb.) uygun olarak sınavın uyarlanması için gerekli desteği vermek üzere ilgili akademik birim, ilgili birimdeki akademik engelli danışmanı ve Engelsiz Birim işbirliğinde görevlendirilen öğretim elemanını,

e. Engelli Öğrenciye Destek Veren Gönüllü Öğrenci: Hasan Kalyoncu Üniversitesi akademik birimlerinde öğrenim görmekte olan engelli öğrencilere sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında öğrencinin sınavlarının ayrımcılığı ortadan kaldırmak için özel gereksinimine göre (fiziksel engel, görme engeli, kaybı, işitme engeli ve/veya yazı yazmasını uzun süre oturmasını engelleyen fizyolojik ya da bedensel engel vb.) uygun olarak sınavın uyarlanması için gerekli desteği vermek üzere ilgili akademik birim, ilgili birimdeki akademik engelli danışmanı ve Engelsiz Birim işbirliğinde görevlendirilen diğer akademik birimlerde öğrenim görmekte olan gönüllü öğrenciyi

f. Engelli öğrenci: Doğuştan veya sonradan meydana gelen hastalıklar veya kazalara bağlı olarak gelişen fiziksel, duyuşal, ruşsal, zihinsel, işitsel veya görsel bozukluklar veya engeli nedeniyle yaşı, cinsi, eğitim, sosyal ve kültürel durumunun gerektirdiği şekilde işlevleri/fonksiyonları yerine getiremeyen öğrenciyi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Engelli Öğrencilerin Sınavlarında Uyulacak Esaslar

Sınav Esasları

Madde 6. Sınav esasları Hasan Kalyoncu Üniversitesinde öğrenimine devam eden engelli öğrencilerin sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında öğrencinin sınavının ayrımcılığı ortadan kaldırmak için engel durumuna göre uyarlanması ile ilgili esasları kapsamaktadır. Buna göre,

a. Sınavlar öğretim materyali ve öğretim stratejileriyle ilgili olarak engelli öğrenciyle dönem başında danışman, ders öğretim elemanı ve birim çalışanları işbirliğinde bireysel görüşme yapılmalıdır. Sınav salonlarının erişilebilir olması gerekmektedir.

b. Sınav görevlilerinin dağıtılması sırasında, sınava katılacak engelli öğrencinin olup olmadığı göz önüne alınmalıdır. İhtiyaç halinde sınavda destek olması amacıyla bir öğretim elemanı (öğretim görevlisi, araştırma görevlisi) refakatçi/okuyucu olarak görevlendirilebilir. Eğer mümkün olursa özel eğitim alanında çalışmaları olan personelden görevlilere engelli bireyle iletişim ve farkındalık eğitimi verilmelidir.

c. Hasan Kalyoncu Üniversitesinde öğrenimine devam eden engelli öğrencilerin sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında öğrencinin sınavının ayrımcılığı ortadan kaldırmak için özel durumuna göre (görme, işitme engeli ve/veya yazı yazmasını uzun süre oturmasını engelleyen bir bedensel engel vb.) uygun olarak düzenlenmesi ve sınavların düzgün işleyişinin sağlanması için engelli öğrenciye gerekli destek verilmelidir.

Özel Düzenlemeler

Madde 7. Kısmi veya tam görme engeli olan öğrenciler için;

a. Kısmi görme engeli olan öğrenciler için sınav soru kâğıtlarının büyük punto ve belirginleştirilmiş/farklılaştırılmış bir biçimde yazılması,

b. Öğrencinin görme engel derecesine uygun olarak sınav salonunda büyüteç bulundurulması veya öğrencinin kendi büyütecini kullanmasına izin verilmesi,

c. Üniversitede Braille alfabeli klavye veya Braille alfabeli fotokopi yaptırma olanağı varsa sınavlarda öğrencilerin yararlanması,

d. Soruların sesli kayıt sistemi ile kaydedilmesi ve Braille alfabeli cevap kâğıdının temin edilmesi, öğrencinin yanıtlarının Braille biçiminde olduğu durumda bu yanıtların öğrencinin yazım hataları dikkate alınmadan normal yazıya çevrilmesi,

e. Akran danışmanlığı ve refakatçi/okuyucu sağlanması, gerekir.

Madde 8. İşitme engeli olan öğrenciler için;

a. İşitme engelliler için sınav sırasında gerekebilecek işitsel materyallere yönelik görsel bir sınav biçiminin düşünülmesi,

b. İşitme engelli öğrencinin sınav salonunda sınav gözetmenini ve dersin sorumlusunu kolayca görebileceği bir sırada oturmasının sağlanması,

c. Sınav sırasında sınav görevlilerinin ve ders sorumlularının yönerge verirken veya açıklamalar yaparken, işitme engeli olan öğrencinin karşısında durmaya özen göstermesinin, yavaş ve net konuşmasının sağlanması,

d. Eğer bir üstteki sorumluluk yerine getirilemeyecekse öğrencinin dudaktan okuma ile iletişim kurması engelleneceği için, sınavda işaret dili tercümanının bulundurulması,

e. İşitme engelli öğrenciler ders esnasında işaret dili bilen tercüman ya da not tutucuya gereksinim duyabilirler. Bu kişilerin sağlanması ancak öğrenim gördükleri fakültenin onayı ile mümkün olabilir, doğrudan öğretim elemanın sorumluluğunda değildir. Ancak öğrencinin engel durumuna göre uygun destek personele ulaşamıyorsa, sınıfta ya da okulda not tutucu olma işini gönüllü olarak yapabilecek öğrenci ya da akademik-idari personel görevlendirilmesi,

gerekir.

Madde 9. Bedensel engeli olan öğrenciler için;

a. Bedensel engeli nedeniyle yazı yazmakta zorlanan öğrenciye, daha uzun sınav süresi (süre×1,5 ya da süre×2 katı), kayıt cihazı, bilgisayar/laptop verilmesi,

b. Öğrencinin isteği doğrultusunda tekerlekli sandalye ile sınav yerine ulaşımının sağlanması

Madde 10. Engelli öğrencinin sınavda gerçek performansının ortaya çıkarılması için engel durumu göz önünde alınarak yapılacak genel sınav uyarlamaları gerekir. Bu uyarlamalar çerçevesinde;

a. Hesap makinesi kullanmasına, bilgisayar kullanmasına, eğer varsa konuşmayı yazıya dönüştüren teknolojik yazılımlar kullanılmasına izin verilmesi,

b. Sınav süresinin artırılması (süre×1,5 ya da süre×2 katı kadar ek süre verilmesi),

c. Alternatif sınav biçimlerinin kullanılması (öğrencinin engel türü ve derecesi ne olursa olsun sınavını bağımsız yanıtlamasının bilgisayarla mümkün olabildiği durumda, öğrenciye bu imkânın sağlanması, ancak, yazım kurallarının dikkate alınıp alınmayacağıın fakültenin ya da öğretim elemanın kararına bırakılması,

d. Bilgisayar yanıtlarının öğrenci tarafından bilgisayara ya da sınav kâğıdına yazan bir kişiye dikte ettirilmesi; bu sınav şeklinin yazım kurallarının dikkate alınmadığı sınavlarda tercih edilmesi,

e. Alternatif sınav biçimlerinin hiçbirinin uygun olmadığı durumlarda sözlü sınav ya da dönem ödevi gibi alternatif sınav biçimi düzenlenmesi, hangi alternatif sınav biçimi kullanılırsa kullanılsın seçilen sınav biçiminin fakülte yönetimi tarafından onaylanmış olması,

gerekir.

Madde 11. Önceden bu durumunu birime kanıtlamış ve bildirmiş olması halinde, engeli veya bir hastalığı olan öğrenci sınavda dinlenme arası (mola) talep edebilir.

Madde 12. Öğrenci;

- a. Travmatik beyin yaralanması olan öğrenci konsantrasyonunu arttırmak,
 - b. Diabeti olan öğrenci ilaç almak, yiyecek veya su ihtiyacını karşılamak,
 - c. Ağrı veya psikiyatrik sorunlar nedeniyle ilaç tedavisi altında olan öğrenci, eğer gerekiyorsa, dinlenmek veya ilacını almak,
 - d. Omurilik yaralanması geçiren bir öğrenci kaslarındaki spazmı, gerilmeleri, vb. gidermek üzere egzersiz yapmak ve dinlenmek,
- amacıyla sınavda ara talep edebilir.

Madde 13. Uzun süre aynı pozisyonda kalmanın sakıncalı veya zorlayıcı olduğu durumlarda öğrencinin talebi gereği tercih ettiği pozisyonda (uzun oturarak, yüzüstü yatarak vb.) sınav olması sağlanabilir.

Madde 14. Raporla belgelenmiş engellilik durumlarında öğrenci talep ederse üniversite engelli öğrenci birimleriyle işbirliği ile öğrenciler gerekirse ayrı ortamda sınava alınmalıdır. Bu düzenleme öğrencinin talebi, bölüm başkanlığı, danışman ve dersin sorumlu öğretim üyesinin uygun görmesi şeklinde uygulanır.

Madde 15. Geçici bir süre için herhangi bir nedenle engeli olan öğrencinin talebi doğrultusunda bölüm başkanlığı, danışman veya dersin sorumlu öğretim üyesinin uygun gördükleri önlemleri almaları söz konusu olabilir.

Sınavlara Hazırlık

Madde 16. Engelli öğrencinin sınavlara hazırlanabilmesi için ders notlarının önceden verilmesine, ödevler için daha uzun süre tanınmasına özen gösterilmelidir. Öğretim üyesi/elemanı ders notlarını sınav öncesinde görme engeli olan öğrenciler için ses kayıtları, işitme engeli olan öğrenciler için yazılı çıktı, kısmi görme kaybı olanlar için büyük punto ile çoğaltılmış şekilde hazırlamaya özen göstermelidir.

Madde 17. Öğrencinin engel durumu duyarlılıkla dikkate alınacaktır. Ancak bu tarz muafiyetler, engellilik durumunun zaruri kıldığı muafiyetlerin ötesine geçerek, dersi alan öğrenciler arasında ayrımcılığa neden olacak tarzda bir muafiyete dönüşmemelidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Hüküm Bulunmayan Haller

Madde 18- Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde; ilgili mevzuat hükümleri ile Yükseköğretim Kurulu ve Senato kararları uygulanır.

Yürürlük

Madde 19- Bu Yönerge Hasan Kalyoncu Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 20- Bu yönerge hükümlerini Hasan Kalyoncu Üniversitesi Rektörü yürütür.